

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño de personaxe
ASIGNATURA	Caracterización II
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDAD	Escenografía
ITINERARIO	
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3ECTS
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Vanesa Bajo Izquierdo
DOCENTES	Nombre y apellidos: Vanesa Bajo Izquierdo Horario tutorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: Departamento Escenografía S2 Contacto: vbajo@edu.xunta.gal
	Nombre y apellidos: Horario de tutorías: Despacho: Contacto:
DESCRIPCIÓN	Dominio de las herramientas precisas para el reconocimiento y el análisis de los signos que emite el rostro, para su adecuación o modificación en función de los requerimientos del personaje. Aplicación de los conocimientos y utilización de los principios de forma, color y volumen aplicados al diseño del personaje.
CONOCIMIENTOS PREVIOS	Aconséllase ter superados os coñecementos da materia Caracterización I
LENGUA EN QUE SE IMPARTE	Gallego ☒ Castellano ☒ Inglés ☐ Portugués ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSALES DE GRADO	
T1	Organizar e planificar o traball de forma eficiente e motivadora
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente
T6	Realizar autocrítica cara o propio desmepeño profesional e interpersonal
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as

	condutas, mostrando independencia na recollida, análise e píntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encmiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE LA ESPECIALIDAD	
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.

3. OBTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer os conceptos básicos do vestiario e a caracterización teatral, no seu análise e elementos estruturais para integralos na composición definitiva do personaxe	T1, T2, X1, X3, EE2, EE3
2. Coñecer as necesidades dun figurinista.	T2, T6, X3, X5, EE2,
3. Ter en conta os métodos de representación e a claridade na exposición do deseño do vestiario do personaxe.	T2,T7, X1, X3, EE1, EE3
4. Identificar e manexar funcións e significados dos elementos e técnicas que se empregan na indumentaria e a caracterización.	X1, X5, EE1,
5. Entender a indumentaria e o deseño do vestiario e caracterización como elemento especial significativo no espazo de representación.	T2, T6, X3, X6, EE2, EE5
6. Ter boa disposición para o traballo en equipo.	T2,T7,X6,EE3
7. Ter sensibilidade estética.	T6, X1, EE1, EE2
8. Valorar o traballo do escenógrafo e do iluminador e telo en conta integrando na súa proposta.	T6, X6, EE5

4. CONTENIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIONES
1. O figurino escénico.	1.1. Tipoloxía dos figurinos. 1.2. Historia del figurinismo I: Renacemento e Barroco. 1.3. Historia del figurinismo II: desde século XIX hasta los ballets de Diaghilev. 1.4. Grandes deseñadores de vestuario	10 h.
2. Desglose do texto	2.1. Análises, búsqueda, investigación e fontes.	4h
3. Realización de escaletas e Visual Book	3.1. Paneis da investigación sobre a obra, estéticas afines e analogías cos personaxes 3.2. Condicionantes do deseño: A escaleta de actores, Dobletes, tripletes, la dramaturxia de los personaxes, (características físicas, psicolóxicas, visión persoal)	6h
4. Primeiras formas	4.1. Definición e rectificación da forma 4.2. Análise e crítica da creación, en individual e en conxunto. 4.3. Primeiras notas de cor, a gama do cor.	7h
5. La realización del figurino	5.1. Técnica a desenvolver (collage, técnica mixta, augada, técnica seca) 5.2. Ferramentas dixitais para o deseño de figuríns.	12h
6. Perruquería y postizos	6.1. Tipos de marcada (ondas al auga, rolos, tenacillas) 6.2. Aplicación de postizos. Calvas látex.	6h
TOTAL SESIONES		45h

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	No presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	3		3
Exposición maxistral	6		6
Exposición práctico-teórica	12	3	15
Práctica individual	18	18	36
Práctica colectiva	6	6	12
Taller			
Seminarios			
Actividades complementarias		6	6
Outros			
Titorías individuais			
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas		12	12
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras			
Actividades de avaliación. Revisión			

TOTAL	45 h.	45 h.	90 h.
PORCENTAJE	50%	50%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do docente e do programa da materia. Avaliación de expectativas, coñecementos e actitudes.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia, sempre apoiado con imaxes, as bases teóricas e as directrices do traballo a realizar polo estudante.
Traballos de aula	Nos traballos de aula o alumno comeza unha pequena investigación sobre o tema a tratar, co fin de adquirir referencias visuais e finalmente acadar un maior coñecemento. Para este traballo adócanse una sesión o final de cada tema, nos que se lle proporciona material suficiente, tanto en libros, DVD como na internet, para tal labor.
Práctica individual	O alumno debe realizar, mediante a técnica do debuxo e a investigación feita previamente na aula e fora de ela, un debuxo e deseño explicativo da parte do tema que lle é asignado, incluíndo, se fose necesario, calquera referencia visual a modo de aclaración.
Práctica colectiva	O traballo de caracterización realízase sobre otro ou outros compañeiros.
Traballos tutelados	Seguimento e orientación, para iso, será necesario un traballo constante na aula e fora dela.
Titorías	Grazas ao asesoramento, a orientación, a resolución de dúbidas e as correccións pertinentes, o alumno ira desenvolvendo o seu traballo cara un resultado final óptimo.

7. ATENCIÓN PERSOALIZADA

Seguimento	Se fará un seguimento personalizado integrado en el trabajo conjunto del grupo, haciendo un análisis de cada caso específico y resolviendo cada casuística de la forma más adecuada. <i>Tutoría presencial</i> : El alumnado tiene un período de atención personalizada en horario no lectivo.
Orientación	Orientación respecto a las dudas e inquietudes que surjan en cada caso. <i>Tutoría electrónica</i> : El alumnado puede mantener contacto permanente con el profesor a través del correo electrónico.

8. HERRAMIENTAS DE LA EVALUACIÓN

8. 1. Avaliación ordinaria

El alumno deberá establecer una comunicación previa con el docente, mínimo seis semanas antes de la fecha del examen, para aclarar y concretar la estructura y particularidades de su examen.

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo teórico/práctico individual que consiste nun deseño de cinco figuríns cos correspondentes deseños	T1, T2, X1, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	40%

de caracterización, partindo dun traballo previo de análise dos personaxes e documentación de referentes.		
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T6, T7, X1, X3	20%
Traballos realizados na aula	T6, T7, X1, X5, X6, EE2, EE5	20%
Participación, disciplina á hora de realizar os traballos, actitude na aula, asistencia, puntualidade, e o informe de tutoría.	T2, T7, X3, X6	20%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo teórico/práctico individual que consiste nun deseño de cinco figuríns cos correspondentes deseños de caracterización, partindo dun traballo previo de análise dos personaxes e documentación de referentes.	T1, T2, X1, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T6, T7, X1, X3	20%
8.3 Avaliación específica para alumnado sin avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<u>Traballo teórico/práctico individual que consiste nun deseño de cinco figuríns cos correspondentes deseños de caracterización, partindo dun traballo previo de análise dos personaxes e documentación de referentes.</u>	T1, T2, X1, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	80%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T6, T7, X1, X3	20%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIALES Y OTROS RECURSOS

REFERENCIAS BÁSICAS

- Delamar, P. (2003): *The complete make-up artist: working in film, fashion, television and theatre*, Northwestern University Press.
- J-R Kehoe, V. (2008): Kehoe: *La técnica del maquillaje profesional*, Barcelona, Omega
- Langer, A. (1998): *Manual de maquillaje Kryolan: Introducción al maquillaje profesional*, Berlín, Kryolan
- Márquez Berrios, J. (1990): *Maquillaje y caracterización*, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión
- Nadoolman, D. (2003): *Diseñadores de vestuario*, Barcelona, Editorial Océano.
- Lehnert, G. (2000): *Historia de la moda del siglo XX*, Colonia, Konemann
- Lunie, A. (1994): *El lenguaje de la moda*, Barcelona, Editorial Paidós.
- Squicciarino, N. (1998): *El vestido habla*, Madrid, Cátedra
- Toussaint-Samat, M. (2001): *Historia técnica y moral del vestido*, Madrid, Alianza Editorial.
- Udale, J. (2008): *Diseño textil: tejidos y técnicas*, Barcelona, Gustavo Gili.
- Wilkening, A (2008): *El arte del maquillaje y de la caracterización paso a paso*. Madrid, El Drac

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

--

10. OBSERVACIONES / RECOMENDACIONES

A asistencia é obrigatoria, pero non implica aprobar, senón que hai que alcanzar uns mínimos avaliados, só se permite o 10% das faltas, contadas en función das horas, por exemplo, unha materia con 60 horas permite 6 horas de ausencia.